

I. Овсянюк, В. В. Корольчук]. – Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2022. С. 49-52.

7. The Snapshot DNA Phenotyping Service. Parabon. URL: <https://snapshot.parabon-nanolabs.com/phenotyping>

8. Sero, D., Zaidi, A., Li, J. et al. Facial recognition from DNA using face-to-DNA classifiers. Nat Commun 10, 2557 (2019). URL: <https://doi.org/10.1038/s41467-019-10617-y>

9. Snapshot Kinship Inference. Parabon. URL: <https://snapshot.parabon-nanolabs.com/#kinship>

10. Parabon Awarded U.S. Department of Defense (DoD) Contract to Aid Identification of Unknown Remains from Past Conflicts Snapshot Kinship Analysis to Be Enhanced for Toughest Missing Personnel Cases. URL: <https://parabon-nanolabs.com/news-events/2016/01/snapshot-afdil-contract-award.html>

11. Про державну реєстрацію геномної інформації людини. Закон України. Від 09 липня 2022 року № 2391-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2391-20#Text>

Осуховський Роман Вікторович,
старший викладач кафедри оперативного-розшукової діяльності Національної академії внутрішніх справ;
Пєфтієв Денис Олегович,
начальник відділу Головного слідчого управління Національної поліції України

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

У 2022 році в черговий раз росія зробила спробу підкорити Україну, та починаючи з 24 лютого на всій території України вперше за роки незалежності введено режим воєнного стану.

Введення воєнного стану обумовило зміни в організації діяльності у всіх сферах, у тому числі в правоохоронній, та відповідно в інформаційно-аналітичному забезпеченні.

Перед працівниками Національної поліції України виникли наступні виклики:

- у зв'язку з окупацією територій та потужними кібератаками виникла загроза втратити контроль над інформацією, яка обробляється в інформаційній підсистемі Національної поліції, у зв'язку з чим доступ до баз даних був призупинений;

- за тих же причин, а також у зв'язку з руйнацією інфраструктури, більшість регіонів лишилася без захищеної мережі зв'язку;

- побудовано велику кількість блокпостів, але без інформаційної складової перевірка осіб звелась до поверхневої перевірки;

- у збройній агресії проти України та вчинені воєнних злочинів приймають участь сотні тисяч людей, які у більшості були громадянами росії та відповідно інформація по ним в реєстрах та базах даних України відсутня;

- державні правоохоронні та розвідувальні органи займаються ідентифікацією окупантів, але відсутня єдина платформа оперативної комунікації, що призводить до одночасного збору інформації про злочинця різними службами;

- велика кількість відомостей про окупантів та колаборантів зібрана журналістами розслідувачами, громадськими організаціями та звичайними громадянами (волонтерами), перебуває у мережі Інтернет, але це різні площадки у зв'язку з чим пошук інформації про конкретну особу або подію ускладнюється.

Під інформаційно-аналітичним забезпеченням оперативно-розшукової діяльності слід розуміти низку дій з інформацією, які спрямовані на забезпечення зручності її використання та підвищення за допомогою цього обізнаності оперативних підрозділів про кримінальні процеси, які відбуваються в суспільстві [1, с. 270].

Право Національної поліції та зокрема оперативних підрозділів на створення і застосування автоматизованих інформаційних систем має законодавче закріплення. Указане право передбачене п. 18 ч. 1 статті 8 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» [2, ст. 8], Законом України «Про Національну поліцію» передбачені повноваження на формування реєстрів, баз (банків) даних, та здійснення інформаційно-аналітичної роботи [3, ст. 25].

Проблемами інформаційно-аналітичного забезпечення у сфері правоохоронної діяльності в сучасних умовах досліджували С. Албул, А. Баб'як, О. Бочковий, О. Бусол, В. Бутузов, В. Василичук, В. Захаров, І. Катеринчук, О. Користін, Є. Лук'янчиков, О. Манжай, В. Межевой, А. Мовчан, В. Некрасов, А. Небитов, Д. Никифорчук, Ю. Орлов, В. Ортинський, М. Перепелиця, М. Погорецький, В. Севрук, І. Хараберюш, В. Шендрик та інші вчені. Ми розглянемо «інструменти» які були створені під час воєнного стану.

Міліція, а потім вже поліція Донецької області за таких умов, як сьогодні ефективно здійснює свою діяльність з 2014 року. На території

області функціонувало понад двадцять стаціонарних блокпостів, також були мобільні наряди та виникла необхідність виявляти осіб, які причетні до злочинної діяльності у тому числі учасників НЗФ. З метою підвищення ефективності роботи у 2016 році створили Центр інформаційного забезпечення. У зв'язку з широкомасштабною збройною агресією РФ з вересня 2022 року функціонал цього центру впроваджено для використання на території всієї держави, під назвою «War analytics». Із використанням транспортних можливостей публічного месенджера, авторизований користувач надсилає запит з інформацією, яку необхідно перевірити. Використовуючи ключові атрибути система створює формалізований запит та здійснює «опитування» усіх підключених до неї відкритих джерел інформації.

При виявленні співпадіння за ключовими атрибутами, інформація потрапляє до Центру інформаційного забезпечення для додаткового опрацювання цієї інформації аналітиками, які перевірили її визначають подальші дії поліцейського.

Програмне забезпечення дозволяє за декілька секунд здійснити перевірку за наступними масивами інформації що міститься у відкритих джерелах, а саме:

Пошуковий ресурс «Розшук» Порталу Міністерства внутрішніх справ (URL: <https://mvs.gov.ua/uk/activity/rozsuk>) який призначений для надання допомоги:

- зі встановлення місцезнаходження безвісті зниклих людей;
- пошуку мобільних телефонів;
- пошуку осіб, які втратили пам'ять;
- транспортних засобів у розшуку;
- розшуку тих, хто переховується від органів влади;
- зброї у розшуку;
- пошук паспорту громадянина України серед викрадених та втрачених.

Інші Інтернет-ресурси у тому числі тематичні, Центр «Миротворець» (URL: <https://myrotvorets.center>), «Воєнні злочинці РЕСУРС - ОРКІВ.НЕТ» (URL: <https://orkiv.net>), «КНИГА КАТИВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ» (URL: <https://russian-torturers.com>) «ОПРИЧНИКИ» (URL: <https://www.oprichniki.org/listing-category/mezhdunarodn-y-roz-sk>).

З червня 2022 року по теперішній час Центром інформаційного забезпечення ГУНП в Донецькій області перевірено 1858279 осіб. За результатами перевірки:

- затримано 627 злочинців які перебували у розшуку;

- виявлено 184 особи які перебували у розшуку як безвісти зниклі;
- виявлено та вилучено 826 викрадених мобільних;
- виявлено та вилучено 79 транспортних засобів та 142 реєстраційних номерів транспортних засобів, які перебували у розшуку;
- виявлено та відпрацьовано 1653 осіб відносно яких наявна інформація про можливу причетність до терористичної, колабораційної діяльності, участі у не передбачених законом збройних формуваннях тощо.

Ще одним інструментом, який створено в умовах воєнного стану є спеціалізоване програмне забезпечення – інформаційна підсистема «Воєнний злочинець», побудована на центральному серверному програмно-технічному комплексі інформаційно-комунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України».

До системи інформаційної підсистеми «Воєнний злочинець» вноситься інформація про осіб, які причетні до військової агресії (військовослужбовці збройних сил російської федерації, члени незаконних збройних формувань, приватних військових компаній, колаборанти тощо).

Система є міжвідомчою, тому через Єдину інформаційну систему МВС України доступ можуть мати:

- Служба безпеки України;
- Офіс генерального прокурора України;
- Державне бюро розслідувань;
- Генеральний штаб Збройних сил України;
- Державна прикордонна служба;
- Державна пенітенціарна служба України;
- Головне управління розвідки МО України;
- Бюро економічної безпеки України;
- Служба зовнішньої розвідки України;
- Національне антикорупційне бюро України.

За допомогою інформаційної підсистеми здійснюється:

- автоматизований та зручний доступ до облікованої інформації про події та факти скоєння злочинів визначеною категорією осіб;
- накопичення та автоматизований доступ до інформації відносно воєнних злочинців (російські окупаційні війська, незаконні збройні формування, колаборанти тощо);

- підвищення якості аналізу інформації з можливостями миттєвого виводу та оброблення за введеними пошуковими реквізитами;

- доступ до додаткових відомостей, здобутих в рамках розслідування вказаних злочинів.

Ця система дозволяє накопичувати інформацію як по військовослужбовцям, військовим підрозділам, вчиненим воєнним злочинам, так і вносити інформацію по зібраній доказовій базі, та прийнятим процесуальним рішенням, що надає можливість уникати повторного збору матеріалів по одному злочину або воєнному злочинцю.

Список використаних джерел

1. О.Ю. Шостко, Зарубіжний досвід протидії організованій злочинності у сфері економіки/ Збірник наукових праць Харківського Центру по вивченню 3 35 організованої злочинності спільно з Американським Університетом у Вашингтоні. Випуск третій.-Харків: Харківський Центр по вивченню організованої злочинності спільно з Американським Університетом у Вашингтоні, 2002. – С. 177 - 195.

2. Тактика розслідування злочинів вчиненими організованими групами та злочинними організаціями : навч. посібн. [Текст] / За заг. ред. П.Я. Мінки, К.О. Чаплинського та ін. Дніпро.: ДГУ, 2007. С. 145.

3. Біленчук П.Д. Криміналістична тактика і методика розслідування окремих видів злочинів : навч. посібн. [Текст] // За заг. ред. П.Д. Біленчука, А.П. Гея, Г.С. Семакова та ін. К.: МАУП, 2007. С. 324.

4. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05 квіт. 2001 р. № 2341-III. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>

Первак Владислава Василівна,

здобувач ступеня вищої освіти бакалавра
Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник:

Оперук Віталій Ігорович,

професор кафедри оперативно-розшукової
діяльності Національної академії внутрішніх
справ, кандидат юридичних наук, доцент

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ОПЕРАТИВНО- РОЗШУКОВИХ ЗАХОДІВ ПІД ЧАС ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ СПРАВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

З 24 лютого, а саме початку повномасштабного вторгнення військ російської федерації до України в нашій державі було прийнято рішення про введення воєнного стану по всій території країни.